

Översvämning

Under en översvämningssituation är räddningsarbetet främst inriktat på att säkerställa samhällsviktiga funktioner och därefter att i möjligaste mån hjälpa kommuninvånare som drabbats. Högsta prioritet har människor i fara, samhällsviktiga funktioner och infrastruktur. Därutöver prioriteras händelser som hotar stora ekonomiska värden.

Om ditt hem riskerar att översvämmas då vattennivån stiger onormalt mycket i sjöar och vattendrag finns det mycket du kan göra före, under och efter översvämningen för att minska riskerna.

Före översvämningen

- Läs igenom försäkringsvillkoren för din bostad och din egendom. Täcker försäkringen skador orsakade av översvämning? Villkoren kan ha ändrats sedan du tecknade försäkringen. Finns det undantag eller begränsningar som kan påverka din rätt att få ut ersättning? Se också till att du har försäkrat till fullt värde.
- Ta reda på var huvudströmbrytaren finns och hur du stänger av all el.
- Gör en plan (en checklista) för vad du behöver ta med dig om du tvingas lämna hemmet. Tänk igenom vart du skulle kunna ta vägen om du behöver lämna ditt eget hem. Se till att de som bor där känner till planen.
- Håll kontakt med grannarna. De kan behöva din hjälp!
- Tänk igenom redan före översvämningen vart du ska flytta sådant som elektriska apparater, husdjur som bor utomhus, trädgårdsmöbler och värdefulla växter. Vänta inte med att skydda föremål av större värde. Planera även för att kunna rädda saker av personligt värde.
- Ställ bilen på en högre belägen plats så den inte skadas av översvämningen.
- Tätä källarfönster och ventilationsöppningar med silikon och plywoodskivor och/eller plastduk, likaså dörrar som inte används.

När översvämningen är nära

- Flytta möbler högre upp i huset eller ställ dem på någon form av förhöjning så de kommer upp från golvet. Ta bort mattor från golven.
- Om du måste lämna huset, fotografera rummen, det kan underlätta inför kommande krav på ersättning från försäkringsbolaget.
- Följ nyhetsrapporteringen i radio och TV så du vet hur översvämningarna utvecklas. Håll ett öga på vattennivån i vattendraget eller sjön.
- Se till att mobiltelefonen är fulladdad.
- Ta ställning till om du ska tömma kyl och frys.
- När avloppsledningarna blir översvämmade kan vatten tryckas upp bakvägen genom golvbrunnar och toalettstolar. För att hindra detta, fyll ett örngott eller liknande med sand, jord eller liknande material och stoppa ner det i golvbrunnar och toalettstolar. En åtgärd som inte behövs om du redan har, eller installerar, backventiler i golvbrunnarna som låter vatten rinna ut men inte in.
- Stäng av strömmen med huvudströmbrytaren.

Under översvämningen

- Undvik att gå eller köra bil genom översvämmade områden. En halvmeter strömmande vatten kan lätt dra omkull dig eller få bilen att flyta iväg.
- Undvik att gå på eller nära stränder och flodbankar. Dessa kan ha luckrats upp och plötsligt rasa eller spolas bort. Trottoarkanter, refuger och brunnar utan lock är faror som kan finnas dolda under det strömmande vattnet.
- Om översvämningen hindrar dig att lämna huset, stanna kvar på ett högt och säkert ställe i huset varifrån du kan bli hämtad av räddningspersonal. När räddningspersonalen kontaktar er, följ deras råd och anvisningar för en säker evakuering.

Efter översvämningen

- Kontakta försäkringsbolaget så fort som möjligt. Detta kan då börja handlägga ärendet och förkorta den tid det tar att återgå till ett normalt liv.
- Fotografera eller filma skadorna efter översvämningen, gör upp en förteckning över skadorna. Detta blir viktigt material vid kontakten med försäkringsbolaget.
- Om vatten trängt in i bostaden, låt en elektriker först konstatera om det är säkert att slå på strömmen igen.
- Om så behövs, kontakta räddningstjänsten eller ett företag och be dem pumpa ur vattnet ur källare och andra lågt liggande utrymmen. Det kan begränsa skadorna på din egendom. Detta kan du göra utan försäkringsbolagets tillstånd, men spara kvittona.
- Drick inte kranvattnet utan att först ha renat det. Att koka vattnet några minuter är ett bra sätt. Förorenat vatten kan ha trängt in i färskvattenledningarna och kan orsaka svåra mag- och hälsoproblem.
- När kommunen meddelat att vattnet åter är drickbart, spola då i 20 minuter så att förorenat vatten trycks ut och spolat rent i rören.
- Öppna dörrar och fönster så att fukten kan vädras ut och huset börjar torka.
- Kasta matvaror som varit i kontakt med smutsvattnet. De kan ha blivit förorenade.

Den enskilde har stort ansvar att själv vidta åtgärder för att skydda sin egen egendom. Det går inte att helt skydda sig mot översvämningar. Men som husägare tjänar du alltid på att minimera risken för vattenskador oavsett om de beror på översvämmade sjöar eller läckande varmvattenberedare.

Köp eller hyr pumpar i god tid (och lär dig hur de fungerar) – räddningstjänsten har inte kapacitet att hjälpa varje enskild fastighet.

Som husägare har du alltid det yttersta ansvaret för att skydda och vid behov återställa hus och tomt. När det gäller själva byggnaden och inventarierna kan du få hjälp av ditt försäkringsbolag. Markskador täcks dock inte av försäkringar och därför får du själv återställa förstörd mark och växtlighet.

Som husägare har du skyldighet att vidta förebyggande åtgärder!

- Tänk på att se över villkoren i er försäkring innan något händer. Titta efter undantag och begränsningar på såväl hus- som lösöresförsäkringarna.
- Undersök möjligheten att teckna en tilläggsförsäkring.
- Se till att dina avloppsbrunnar är fria från skräp.

Se till att huset är välskött – inga försäkringar täcker bristande underhåll av fastigheter.

Inomhus

- Ersätt den traditionella golvbrunnen med en som går att stänga av manuellt eller en självstängande golvbrunn.

Alternativt

- Montera en backventil under källargolvet eller i en särskild brunn utanför huset.
- En dyr lösning, som i vissa fall kan vara bra, är att installera en pumpanläggning.

Om du drabbas

- Kontakta ditt försäkringsbolag och ordna med skadereglering.

I en översvämningssituation kan kommunen tillhandahålla sandsäckar och sand till den som har särskilda behov. Det är då upp till dig som enskild att fylla sandsäckarna med sand – vilken kan hämtas från de kommunala lekplatsernas sandlådor.

OBS !Om du som husägare tidigare drabbats av problem vid översvämningar, eller om ditt hus ligger i ett utsatt läge, är det absolut nödvändigt att du vidtar förebyggande åtgärder.

Samhällets krisberedskap bygger på att alla tar ansvar för sin verksamhet och egendom och samverkar med varandra. Inför en eventuell krissituation är det bra att känna till vilka åtgärder som kan minska sårbarheten. Individer som i normala fall klarar sig själva kan inte räkna med samhällets stöd i ett akut skede av en kris.